

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A termésrendelet

Az új termés felhasználásának mikéntje foglalkoztatja ma a halálraitelt nemzet minden gondolkodni tudó honpolgárát és a kérdés óriási nagysága és fontossága lidércnyomásként nehezíti a meggyötört magyar lelkekre és elmékre. Mindenki tudja és érzi, hogy több jelentőség, több ekzisztenciális érdek van e kérdésben felölve, mint a párisi Nagy-Trianonban aláírásra kiterített papírrongy valamennyi paragrafusában együttvéve. Egész esztendő életrekelésünk és megerősödésünk minden komoly eredménye, az igazságtalan ítélet fogadásában tanusított minden nemzeti méltóságunk és önértékünk, az ezeréves történelmi mult rettenetes megpróbáltatásai alatt beigazolt minden élniakarásunk és élethez való jogunk, a művelt Nyugathoz való tartozásunk és gondolkodásmódunk: mind, mind ennek a kérdésnek szerencsés, vagy szerencsétlen megoldásában válik tagadhatatlan valósággá, vagy neveléséges, tartalmatlan kérekedéssé. Ha a termésrendeletben sikerül olyan alapelveket lefektetnünk, melyek állami életünk nagyjában körülvonalmazott konturjait kitölthetik, melyek tartalmat és súlyt adhatnak talpraállásunknak, politikai és gazdasági megújulásunknak, komoly bizonyosságát élniakarásunknak és életrevalóságunknak s csalihatatlan erőmértékét tiltakozásunk jelentőségének és súlyosságának — akkor a termésrendelet megfelel a hozzáfűzött várakozásnak és az ország létérdekeinek. De ha a termésrendeletben csak egyes társadalmi tömörülések önös érdekei nyerne kielégítést, akkor az ország elveszett, mert elvesztette függetlenségének legbiztosabb kiindulópontját és legerősebb támaszát. Ha a rendeletben egyedül lerongyolódott mezőgazdaságunk talpraállítása a vezető szempont, ha csak a gazdaközönség érdekei jutnak kifejezésre, más szóval, ha az üzérkedésnek, az árfehlajtsáknak szabádatet enged a kormány és minden korlátozás nélkül engedi a gabona értékesítést — akkor a rendelet nem felel meg feladatának és előre nem látható bonyodalmakat fog előidézni. Ha viszont a termésrendeletben egyedül pénzünk megjavításának, államháztartásunk helyreállításának, a mérhetetlen drágaság leküzdésének, közéletmezésünk törhetővé tételének és szociális bajaink orvoslásának halaszthatatlan szükségessége az irányító mérték — akkor szintén nem felel meg a rendelet feladatának és szintén beláthatatlan súlyos következményei lehetnek. Mindkét esetben olyan óriási előlódások állnak elő lelki harmónia tekintetében, hogy az sem a termelők, sem a fogyasztók, de legkevésbé az állam részéről nem lehet kívánatos. Elgondolni is rettenetes, hogy hova jutna az ország, ha az új gabonatermés az osztrák, német, cseh stb. ügynökök kezére jutna, akik egymással versenyezve 3-4000 koronára hajtánák fel a gabona mázsánkénti árát. Viszont mezőgazdaságunk végleges megbénítására, termelésünk csökkenésére és leromlására vezetne, ha a gazda fáradtságos munkája gyümölcsét nem találhatná meg gabonája értékesítésénél. Arany közeputat kell tehát keresnie a kormánynak, mely mindkét irányú kívánalmakat lehetőleg kielégítse. Bizonyos, hogy ez nagyon kényes kérdés, nagyon nehéz dolog, de semmi esetre sem lehet pártkérdés, pártérdek, vagy pártfensőbbiség vita-tárgya, hanem elsősorban és kizárólag országos életkérdés kell, hogy legyen. Az arany közeputat nemcsak keresnie, hanem megtalálnia is kell a kormánynak. Kétségtelen, hogy az nem történhetik a népszere-

ség csorbítása nélkül, nem történhetik a nélkül, hogy egyik vagy másik oldalon elégedetlenség ne támadjon nyomában. A lényeges csak az, hogy körülbelül egyformán legyen elégedetlen mindkét oldal, egyik se kapja azt, amit

várt, a termelő se, a fogyasztó se. Így a legnagyobb lehetősége lesz annak, hogy a kormány az ország szempontjából kívánatos és helyes termésrendeletet fog kiadni. Aurea sectio: ügyes aranymetszés a feltétele ennek.

A békealáírása után lemond a kormány

Esetleg bevárja a tiszántuli választásokat

Budapest, június 1. (Nemzeti St. tel. jel.) A kormány lemondásáról a fővárosban tegnap elterjedt hírek egyelőre koraiaknak bizonyultak. A Nemzeti Sajtóiroda biztos értesüléseket szerzett arról, hogy dr Bénérd Ágoston népjóléti miniszter Párisból való hazaérkezése után feltétlenül lemond állásáról és lehetséges, hogy a kormány is nyomban követni fogja Bénérd miniszter példáját. A két keresztyén párt ez esetben ismét közös megállapodással fogja a választást megoldani. Lehetséges azonban, hogy a

kormány lemondásával bevárja a Tiszántuli választások lezajlását, minthogy azután esetleg nagy eltulodások lesznek a pártok számarányában.

Budapest, jun. 2. Tegnap este rendkívüli minisztertanács volt, mely esti 9 órától éjjel után 2 óráig tartott. A minisztertanácsról nem adtak ki hivatalos jelentést.

Közvetlen a minisztertanács előtt rendkívüli népes értekezlet volt az egyes pártkörökben.

Nagyatádi Szabó miniszter a termésrendeletéről

Ha önös érdekek győznek, elhagyja helyét

Budapest, június 2. (Nemzeti St. tel. jel.) A kisgazd.párt tegnap esti népes értekezletén nagyatádi Szabó István közlemezési miniszter politikai szempontokból mutatott rá a termésrendelet fontosságára. Beszédében figyelmeztette az értekezletet, hogy ne tekintsen más érdeket, mint az országét. Ha mégis önös érdekek kerülnének előtérbe, ő azonnal elhagyja

állását. — Az értekezlet egyébként bizottságot küldött ki, mely a termésrendelet kérdésében összekötetésbe lép a kormánnyal. — A bizottság kedden délelőtti megjelent a földművelésügyi minisztériumban és tárgyalásokat kezdett a szakreferensekkel.

A rendelet megszövegezése most van folyamatban.

Fényüzési adó a Ház előtt

Fizessen a csillogás!

Budapest, június 2. (N. St. t. j.) Tegnap Korányi pénzügyminiszter a ház elé terjesztette a fényüzési tárgyalási adóról szóló törvényjavaslatot. A javaslat adó alá vonja a fényüzési tárgyakat úgy a belföldön, mint a külföldön való kis és nagykereskedelemben. Fényüzési tárgyaknak nyilvánítja a javaslat a gyöngyöket, drága köveket, az összes nemes fémeket, borostyánt, tajtékot, double aranyat, 1000 koronán felüli szobrot, festményt és rajtot, 200 koronán felüli autogramokat, kéziratokat, képereteket, 4000 koronán felüli hangszereket, gramofonokat, ritka fanemekből, bőrből, selyemből, bársonyból készült butorokat és bronz dísz tárgyakat, valamint a 200 koronán felüli értékű szőnyegeket, szőrméket, valódi csipkéket, selyem alsó ruhákat, tehérműveket, jelmezeket, díszöltöket, virágos, bársonyos kalapokat, selyemmel és szőrmével bélelt cipőket és keztyűket, nap és esernyőket, sétatobokat, fényképezési készülékeket, továbbá 100 koronán felüli gyermekjátékokat, virág és illatszereket, cukrászati termékeket sőt bizonyos ételeket és italokat is. A fényüzési adókulcs 10% lesz.

Viharos cseh nemzetgyűlés

Bécs, június 2. (Nemzeti St. telefon jel.) A cseh nemzetgyűlés mai ülése rendkívüli viharos lefolyású volt. — Tusák miniszterelnök Csehország politikájáról beszélt. A német képviselők többször többször megzavarták közbeszólásaikkal a miniszterelnököt, úgy hogy Tusár bejelentette, hogy ilyen körülmények között nem folytathatja beszédét. Bera képviselő közbekiált: jobb is lenne, ha nem folytatná! Egy szó sem igaz abból, amit mond. Csupa hazugság, (hangzik több helyről.) Rendőr állam dobálják Tusár felé a németek és hangosan plujjznak). A miniszterelnök után Lodgemann

német képviselő emelkedik szólásra akit a németek és a magyarok közösen ünnepelnek. — Lodgemann beszéde alatt több incidens történt. Amidőn ugyanis Szentiványi magyar képviselő belépett a terembe, a magyarok és németek zajos éljenzésbe törtek ki. Lodgemann kijelentette, hogy ők demokraták akarnak lenni mire a szocialisták közbe kiáltották, hogy igen, de Ferencz József demokratái. Mások azt kiabálták a magyarokhoz és németekhez, hogy demagógok, a nép áruló. Lodgemann dr. kijelentette, hogy a németek nem ismerik el a cseh államot, amiért Tomasek elnök rendreutasította. Ottó alelnök előtt Szentiványi leteszi az esküt, mire a magyarok és németek viharosan éljenzik Szentiványit.

Az entente nem ismeri el

Szovjetoroszországot

Páris, június 2. (Nemz. St. tel. jel.) Szikratáviró útján nyert értesülés szerint az angol kormányhoz a francia kormánytól jegyzék érkezett, amely a san remói határozatokra hivatkozik és azt mondja, hogy ha Leninnel és Trockijjal hivatalosan tárgyalnak, akkor előbb utóbb el kell ismerni Szovjetoroszországot. Franciaország ezért csak kereskedelmi szakértőkkel képviselteti magát a tárgyalásokon és ragaszkodik ahhoz, hogy mielőtt a kereskedelmi összeötletést megkezdendők Oroszországgal, határozzák el valamennyi hadifogoly és katona szabadon bocsátását és hogy a kereskedelem kapcsolatban nem szabad propagandát kifejteni.

Ausztria a Nemzetek Szövetségében

Bécs, június 2. (Nemz. St. tel. jel.) Az osztrák köztársaság csatlakozott a nemzetközi népszövetséghez a saint-germaini szerződésben megállapított jogok és köteleességek alapján.

Magyar élet a Felvidéken

Cseh kultur-plakátok

A cseh álnokság és szemfényvesztés híven megfelelő visszatükrözését mutatja a nemrég összeült prágai nemzetgyűlés, melynek alig egyötödét adja a sovíniszta cseh-nemzeti-párt, míg négyötöde a nemzetközi szociáldemokraták, németek, magyarok és ruthének között oszlik meg. Az ugynevezett cseh-szlovák birodalom az erőszakos tákolmány legkiáltóbb példáját szolgáltatja ma a világnak, s a prágai nemzetgyűlés tragikumikus napijeleneteiben kedvtelre gyönyörködhetnek a békegyártó nagyhatalmak Párisban. Láthatják, ha akarják, hogy milyen időtlen, milyen szerencsétlen fércmunkát nagyoltak össze, s milyen félelmetesen neveléses az áruló kegyencek pöffeszkedő mellvelegése és nagyképző zsonglorkodése. Masaryk elnök világgá híresztelt „népszabadító” testvér-megváltó kormánya a legféltlenebb terror dacára sem tudott ragaszkodást, szeretetet szavaztatni magának, s hiába üldözte ki százával és ezrevel a magyarság bátor hangadóit, az ezeréves hazához való hűségnek a hajdan „elnyomott” tótok is megdöbbenő tanujelét szolgáltatják.

Alkalmunk volt tegnap egy Kassáról érkezett szavahihető egyéniséggel beszélgetést folytatnunk. A felvidéki magyar életre a következő tárgyilagos információt kaptuk tőle:

— Nem várt meglepetésként hatott reám egész felvidéki hosszú tartózkodásom alatt az a minden ellentétet kizáró és kiegyenlítő ösztönzés, melyet a felvidéki magyarság részéről tapasztaltam. Nemcsak a szoros értelemben vett középosztály, hanem a társadalom minden rétege legteljesebb egyetértésben gyakorolja következetes passzív rezisztenciáját a kulturálan cseh zsebrákokkal szemben és valósággal felvillanyozódik, felüdül és felfrissül az ember a nemzeti érzésnek ilyen lenyűgöző, ilyen hatalmas erejű megnyilatkozása mellett. A csehek valósággal tehetetlenek velük szemben, s hogy minden erőszakoskodásuk hiábavalónak bizonyult, szemmel láthatólag belenyugosznak abba, hogy ők nem irányítanak odafönn, hanem örszolgálatot teljesítenek és védik, oltalmazzák a nyers hatalom még védhető várbástyáit.

— Kassán például cseh rendőrök cirkálnak az utcákon, cseh fináncok okvetetlenkednek az állomáson, de egyébként egész magyar az élet most is. A társaskörök, kaszinók lassan-lassan kinyílnak s magyar érzés, magyar gondolat dominál azokban. De magyar nóták, magyar kuruc dalok mélabus melódiája hallik ki a csapszékekből is. Igaz, hogyha cseh katona téved be olyikba, elhallgat a nóta, elnémul a zene, de csak addig tart ez, amíg a korcsmáros ki nem jelenti a jövevénynek, hogy ennivalója nincs, bora nincs s a zsebrák lekönyult orral, csendben kisompolyog onnan. Akkor folytatják, vagy újra kezdik... A drágaság azonban ott is óriási, s ha a valutáris viszonyokat figyelembe vesszük, még nagyobb, mint minálunk. Egy kiló hus átlag 30 cseh korona, ami 90—120 magyar koronának felel meg, vendéglőben 18—20 cseh koronát kérnek egy hus ételért, ami szintén szörnyűsége ár. Liszt a Felvidéken tényleg nincsen, a lakosság ellátatlan s állandó tüntetések, zavargások vannak e miatt. Ipari cikkeken azonban fordított a helyzet, hiszen természetes is. Mecenzéfi vasbányáink bőven ontják a vasércet s a Rimamurányi vasműnek ugyszólván minden feldolgozó telepe üzemben van, dolgoznak a posztógyárak, cukorgyárak stb. . .

— A magyar gyalázással, az otromba öndicsekvéssel még most sem hagytak fel a csehek. Láttam olyan plakátokat, amelyek minden magyar arcába kergetik a vért, ökölbe a kezét s mélységes undort, megvetést váltanak ki lelkében az ily hitvány eszközökkel dolgozó gaz nációval szemben. A plakátok Horthy Miklós kormányzót ábrázolják, amint egy rozzant szekéren ülve, nyomorék, hitvány gebét hajt nagy ügyel-bajjal a poros országúton. A szekér után kimerülten, lihegve fut IV. Károly király koronával fején és száználmas, könyörgő arccal felvételért kunyorál. Ezeket a világtörténelemben példátlan, a nemzetet mélyen sértő plakátokat Bécsben rajzolják és készítik a menekült zsidó Krauszok, de a cseh katonák

félő gonddal ügyelnek arra, hogy a falakon maradjanak. Ez a horda különben sem áll magasabb erkölcsi nivón, mint a vitéz oláh hadsereg, mert pénzért bármire megvásárolható.

— A hajdan világhíres állami gyógyfürdőket zsebrákok piszkítják és ugyszólván teljesen kihalt bennük az élet. Lomnicon például csak egy két ödöngő, unatkozó cseh katonát láttam. Tátrafüreden azonban most is magyar élet van s a nagyszálló halljában nem egyszer fölzendül a régi kuruc nóták valamelyike. Ilyenkor sziveltépő, mélyen megható jelenetek következnek. A magyar urak felállanak helyeikről, körülveszik a cigányt, cirógatják, becézgetik, ölelgetik, — de hang nem jön a forkukra, mert az szigorúan tilos. A hölgyek egymás kezét szorongatják s elmélázva nézik a férfiakat. Lassan előkerülnek a fehér batiszt-zsebkendők s a magyar hölgyek az asztalokra borulva sirnak, zokognak keservesen... S a szálló kertre néző óriási ablakán át bamba, értelmetlen pófával figyel a jelenetet a szuronyos cseh katona...

— Ilyen az élet, a magyar élet az elbitorolt Felvidéken.

Felhívás!

A Magyar Országos Véderő Egyesület, amely hivatva van a véderő tagjait és a magyar keresztény társadalmat minden pártpolitika kizárásával a nemzeti érzés ápolása és fejlesztése érdekében egy tábortba tömöríteni, a Tiszántul is zászlót bontott Debrecen székhellyel és Hajdu vármegyei főosztálya Hegedűs Pál tábornok ur ömeltőségének vezetése alatt működését megkezdte.

Ideiglenes hivatali helyiség: Sas-utca 4 II/2. Hivatalos órák délelőtt 9—1-ig.

Felkérletnek mindazok, kik ezen keresztény magyar egyesületbe belépni óhajtának, hogy felvétel iránti kérésüket kor és vállalkulónbség nélkül a titkári hivatalnál nyújtsák be.

Kérvényül a személyi lap szolgál, mely a titkári hivatalban szerezhető be. A személyi lap pontosan kitöltve és két MOVE tag aláírásával ellátva az igazolványhoz szükséges fényképpel együtt a titkári hivatalba nyújtandó be. Vidékről felvételre jelentkező tagok a községi ref. vagy róm. kath. lelkész ajánló levelét hozzák magukkal. Bővebb felvilágosítást a felvételi iroda ad.

— Hirdetmény. A Honv. min. 61677/eln. 8. c. 1920. számú rendelete szerint a nem tényleges tiszték, tisztjelöltek, (hasonállásuak) amennyiben ténylegesen nem szolgálnak, igazolási kérvényeik beterjesztésének határideje a múlt évi 20901/eln. 31. c. számú rendelet 6. §. negyedik bekezdés alapján további rendelkezésig elhalasztott. A nem tényleges állományú tiszték, tisztjelöltek, (hasonállásuak) igazolási iránti kérvények beterjesztésének határidejéről 1920. évi július hó 15. határozatott meg. — Tiszték, tisztjelöltek, (hasonállásuak) az igazolási eljárás elkerülése végett rendfokozatukról leköszönhetnek, ha azonban ily leköszönés előterjesztése nélkül folyó évi július hó 15. ig az igazolási eljárásnak önmaguk ellen való megindítását nem kérik, úgy, erre, illetőleg a leköszönésük előterjesztésére fel lesznek szólítva és ha e felszólításnak eleget nem tesznek, velük szemben az eset körülményeirez képest büntetőbírósi vagy becsületügyi uton (tisztviselőkre és tisztviselő jelöltekre nézve a fegyelmi szabályzat szerint) esetleg a védtörvény utasítás IV. rész érteimében járok el. **Szentgyörgyi ezredes, vármegyei katonai parancsnok.**

— Választási harc a hajdunánási kerületben. A hajdunánási kerület keresztény kiscsorda és földmivespárt hivatalos jelöltje Reitz János állategészségügyi főfelügyelő visszalépett és most már csak két kiscsordapárti jelölt harcol egymással, dr. Berencsy János hajdunánási polgármester és dr. Hadházy Zsigmond hajduhadházi ügyvéd, a téglási gróf Dégentfeld uraldom jogtanácsosa. A választási harc hullámai a hivatalos jelölt visszalépésével lecsillapodtak. Mindkét jelölt kiscsordapárti, de egyik sem hivatalos jelölt. Berencsy János vasárnap mondja el programbeszédét Balmazújvárosban. A választási küzdelmet Balmazújváros dönti el.

HIREK

Ot ezer pár

cipő kerül kiosztásra Debrecenben a jelek szerint félannyi árban, mint ahogy a városban most kapni lehet. A cipőket hatósági pénzen szereztek be s természetes, hogy a hatóság nem akar nyereszkedni rajtuk. Adja abban az árban, amelybe neki kerültek... De vajjon azoknak jut-e majd a cipő, akik részére a hatóság kötelességéhez mérten természetesen beszereszte? A nincsteléneknek, a rongyosoknak, a mezitlábásoknak? Jut-e majd a köztisztviselőnek a fixfizetésű alkalmazottnak, a munkásoknak, a protekcionélküli senkinek? Jut-e?... Aligha hisszük. Legalább az intézkedések után nem hihetjük. A tervezet szerint ugyanis a cipőket azonnal készpénzben kell kifizetni az igénylőknek. De hát hogy fizessen ma egy tisztviselő csak a maga, felesége, meg egy gyermeke részére szükséges 3 pár olcsó cipőért is 1200—1300 koronát? Miből? 1200—1300 korona fizetésből? Vagy a munkás a sovány keresetéből? Vagy a senki a semmiből? Hogyan fizessen? Gondolkoztak-e ezen az intézkedő urak? Jutott-e vajjon eszükbe? Mert az olcsó cipő-akció dicséretreméltó, szép cselekedet, de csak akkor, ha azoknak adják az akció áldását, akik rászorultak. Aki ma elő tud rázni egyszerre vagy csak nélkülözni is tud 1200—1500 koronát, az tehető ember, akinek nyereség az olcsó cipő és istenkísértés neki adni. Hát sohasem tud a város egy dolgában se hivatásához mérten gondolkodni és cselekedni? Nem lehetne a cipőket az igazán szűkölködőknek úgy kiosztani, hogy ne kelljen azokért a párnájukat eladni, vagy a kabátjukat levetni? Nem tehetné meg a város, hogy a tisztviselőknak, alkalmazottnak, munkásoknak, munkaadójuknak garanciája mellett részletfizetésre adjon a hatósági cipőből?... Hja, igaz! Persze, hogy nem. Miből szállítana be akkor a Közellátási Hivatal 3 hónap alatt egy negyed milliót a házipénztárba és miből jutna a kedves páholykincstárnoknak a szép summa jutalék? Miből?...

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt szombaton reggel jelenik meg.

— Istentisztelet. Holnap urnapján 6, 7, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misek. 8 órakor nagy mise, utána körmenet és sz. beszéd. Délután 3 órakor litánia.

— Hubert Ottó főispán hivatalában. Debrecen sz. kir. város kinevezett kormánybiztos-főispánja — mint megirtuk, — szerdán vette át hivatalát, mely egyelőre a városháza I. emeletén van, az eddigi főispáni titkári hivatalban. Hubert Ottó kormánybiztos-főispán szombaton teszi le a hivatalos esküt a már kitűzött rendkívüli közgyűlés keretében. Teljesen egyszerű, minden külső fénytől mentes lesz ez az aktus. Így akarja ezt maga a puritánlelkű kormánybiztos, aki még a szokásos küldöttségek tisztelgését sem fogadja. Elmarad még a hagyományos bankett is, nagy fájdalomra azoknak, akik már a tőzstokra és hazafias távszónoklatokra készültek.

— Mikor a menekült, derék tisztviselő-társaim száza vagonokban nyomorognak, ildomtalanok és hozzám méltatlannak tartanám a lakmározást — mondta Hubert Ottó a Hajdúföld tudósítójának.

Kijelentette még a főispán, hogy hétfőn és csütörtökön, mint egyszerű hallgató, részt fog venni a tanácsüléseken és feleket e két nap kivételével minden hétköznapon fogad délelőtt 11—12 óra közt hivatalában a jövő héttől kezdve.

— Debrecen a hadifoglyokért. A város jog- és pénzügyi bizottsága szerdán délután tartott ülésén a tanács javaslatára egyhangú határozattal kimondta, hogy javasolja a közgyűlésnek, miszerint a Szibériában sinylődő, magyar hadifoglyok hazahozatalára szavazzon meg 1 millió koronát. A bizottság nem javasolja a hajdusovátai birtok eladására hirdetett második árverés jóváhagyását hanem új árverés hirdetését javasolja, még pedig úgy, hogy holdankint az egységár 6000 korona legyen.

— A nemzetgyűlési képviselőválasztások. Mint értesülünk, Debrecen város három választókerületének választási bizottságai elkészítették a nemzetgyűlési választásokra vonatkozó hirdetményeket, amelyeket a mai nap folyamán fognak utcaszerte kiragasztani. A hirdetményeken pontosan fel van tüntetve, hogy az egyes utcák, vagy utcacsoportok választói mely szavazatszedő köldöttség előtt és mely szavazatszedő helyiségben szavaznak. Felhívjuk a választó közönség figyelmét, hogy különösen azt a helyiséget, amelyikben szavazni fog, mindenki jól jegyezze meg magának, annyival is inkább, mert a szavazás minden választóra, férfira és nőre egyaránt kötelező és mert a szavazó körök igen sok esetben nem esnek össze a volt összeíró biztosi körökkel. *Mindhárom választókerület részére külön hirdetmény készült. A saját utca-beosztását tehát mindenki a saját kerületében kiragasztott hirdetményekből tudhatja meg. A városháza előtt mind a három hirdetmény ki van függesztve. A nemzetgyűlési választások napja 1920 junius hó 13. azaz vasárnap. A szavazás minden szavazatszedő köldöttség előtt a kitűzött napon reggel 8 órakor kezdődik.*

— **Összeíró biztosok figyelmébe.** Az összeíró biztosokat ez uton is felhívom, hogy a hozzájuk beosztott kézbesítőket amint azok a szavazó igazolványok kikészítését elvégezték, hozzám haladéktalanul küldjék be. Csobán Endre főlevéltárnok.

— **Választás.** Balmazújváros képviselőtestülete az első segédjegyzői állásra *Tarpay Lajos* okleveles jegyzőt választotta *Ajaki Béla* helyére, aki elment az oláhokkal, nehogy felelősségre vonhassák a megszállás alatt viselt dolgaiért.

— **Biró Jenő,** a népjóléti hivatal igazgatója, a kit a polgármester felfüggesztett állásától, mert betegség címén kért szabadságáról nem tért vissza az engedélyezett szabadságidő leteltével, alig érkezett haza külföldi utuléséből már is nyilatkozott a liberális lapokban, hogy rágalmazói ellen megindítja az eljárást. Mielőtt ezt tenné, néhány kérdést bátorkodunk a nyilvánosság előtt megkockáztatni:

— Igaz-e, hogy a vörös uralom alatt a piarista rendházba költözött a lakáshivatal személyzetével, miután „elrekvirálta” *jogtalanul* a kegyestanítórend tanárainak lakószobáit?

— Igaz-e, hogy ott még tudományos célt szolgáló termeket is kiürített és ezzel anyagi kárt is okozott az erőszakos „rekvirálás”?

— Igaz-e, hogy a vörös rémuralom alatt nemcsak a vörös gombot viselte oly feltűnően, mint Aczél Géza főmérnök még a tanácsüléseken is a vörös nyakkendőt, hanem a „burzsuj” háztulajdonosokkal szemben *tűrhetetlen viselkedést* tanusított, mint Péczely Sándor Széchenyi-utca 52. sz. alatti lakossal szemben is, tanuk jelenlétében?

— Igaz-e, hogy a lakáshivatal Vági István direktórium tag részére a Piac-u. 26—28. sz. alatti városi bérházban külön lakást „rekvirált”, holott az „elvtárs” a Vörösmarthy-utcán másik lakással is bírt, tehát *ennek a zsidó munkásvezérnek két lakása is volt, mikor debreceni háztulajdonosok (hány név kell?) hajléktalanok voltak és részben azok még ma is?*

— Igaz-e, hogy a lakáshivatal — melyet maga Márk Endre polgármester is kommunista hivatalnak bélyegezett a városi tanács egyik ülésén! — 3—4 szobával rendelkező nagy-családu hivatalnokoktól 1—2 szobát is „elrekvirált” a vörös világban, ellenben dr. Lefkovits Vilmos elvtársat, aki feleségével *négy szobás lakásban* kényelmeskedett a Rákóczi-u. 48. sz. alatt, a hamis vádaskodással a forradalmi törvényszék elé hurcolt Bakóczy Gábor házában, békében hagyták és az ő nagyuri kényelemmei berendezett otthonába nem telepítették proletárt?

Egyelőre csak ennyit. De a kérdéseket folytatni fogjuk; raktárunk kimeríthetetlen, mert mi nemcsak a vörös uralom alatti dolgokat jegyeztük föl, hanem az oláh megszállás alatt is figyeltünk, sőt most sem alszunk. Reméljük, hogy a Csóka Sámuel főjegyző által vezetett fegyelmi vizsgálat, ha nem csupán a három hónapos, vagyonba került utulés dolgára terjed ki, nem lesz eredménytelen! Hiába vetették ki a szabadkőműves testvérek a mentőhorgonyt.

— **Apponyi Jászberényben.** Mint jeleztük, *Apponyi Albert* gróf 6-án Jászberénybe megy, ahol nagyjelentőségű beszédet fog választói előtt mondani. Ujában elkísérik: dr. *Czettler Jenő*, *Karafiáth Jenő*, *Mikóvényi Jenő* és *Huszár Elemér* nemzetgyűlési képviselők.

— **Megüresedett közigazgatási bizottsági tagság.** Debrecen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a néhai dr. *Balkányi Miklós* elhunytával megüresedett közigazgatási bizottsági tagsági hely, a törvényhatósági bizottság lepközlebb tartandó rendes közgyűlésén fog választás útján betölteni.

— **Eljegyzés.** Péchyfalusi Péchy Hilda és csebi Pogány F. Béla dr. szolgabíró, főhadnagy jegyesek.

— **Felszabadult a Berettyóújfalui kerületi** A hivatalos lap mai száma a belügyminiszter rendeletét közli, melyben a nemzetgyűlési képviselőválasztást a berettyóújfalui kerületben junius 13-ról junius 27-ére teszi át, minthogy a kerület azóta egészen felszabadult az oláh booskorosok rabigája alul.

— **Székelv Egyetemi hallgatók táncestélye** Szombaton este a nagyerdei fürdő nagytermében és kerthelyiségében tartják a *Székelv Egyetemi és Főiskolai* hallgatók a harmadik táncestélyüket. A meghívókat a rendezőség a mai napon már szétküldötte. A befolyó tiszta jövedelem az otthonunktól elszakadt egyetemi hallgatók felsegélyezésére szolgál. Az est szigoruan zárkörü, belépőjegyek a pénztárnál csak a meghívók felmutatása ellenében kaphatók.

— **Jószágsszámlálás a Hortobágyon.** A tavaszi jószágsszámlálást szerdán kezdték meg a Hortobágyon. A bizottság tagjai kedden délután utaztak ki és több napig fognak a Hortobágyon tartózkodni.

— **A világ terméskilátása.** Párisból jött értesülés szerint az egyik Francia lap a „Victoire” a világ idei termés hozadékával foglalkozik és azt mondja, hogy *Indiában* az idén 5 millióval több tonna gabona lesz, mint az elmúlt évben. *Amerikában* 1 millió tonnával várnak többet. *Argentínában* 4.900.000. *Braziliában* pedig 5 millió 700 ezer tonna lesz a terméstebblet. Az Egyesült Államok feleslege március 1-én 5 millió 300 ezer tonna volt s mégis nagy aggodalommal tekintenek a jövő elé.

— **Az oláh tolmács.** Az oláh megszállás alatt *Husztli Jenő* nevű joghallgató oláh tolmács és fordítóként nyert alkalmazást *Vladescu* Constantin oláh őrnagy mellett, aki olyan fizetést utaltatott ki Husztlinak a vármegegyével, hogy még az alispánnak sem volt annyi. Ez a magyarosított nevű alak meglepetti az oláhokkal. Ez volt a *Vladescu* őrnagy jobb keze és ugyancsak beletanult a felekkel való érintkezés mesterségébe a főnöke mellett. *Husztli* mester százezreket „keresett” a megszállás alatt. Lehetett vele „beszélni” okosan már 200 koronán felül is, zsidóval azonban 1000 koronán alul nem állt szóba. Voltak esetek, mikor 10—20 ezer koronát is kapott a „jőlelkű” és „becsületes” *Husztli* mester megszorult emberektől. Még a „felhajtó” is keresetek mellette. *Husztli* oly szemérmetlenül lopott, hogy visszaéléseiért *Popovics* Gyula, a városi összekötő hivatal főnöke az oláh tábornoknál feljelentést is tett ellene, azonban megjárta, mert oláh módra intézték a feljelentést: letartóztatták a feljelentőt! *Vladescu* jobb keze, *Husztli* Jenő a magyar haderő bevonulásakor eltűnt Debrecenből.

— **A Beketov cirkus** megnyitó előadásán a társulat igen kellemes estéje volt a közönségnek. Ma csütörtökön két előadás, d. u. 4. este 8-kor.

— **Jócsaládából** való fiu 2—3 középiskolával könyvkereskedő tanulóknak felvétetik Antalffyhoz, Szentanna 13.

— **A gyermekmenhely** előtt a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártja a Csige kert, Turáskert, Vénkert, Hatvan-utcai kert és a Menhely körüli utcák választói számára *csütörtökön délután 5 órakor* gyűlést tart. Beszélnek: dr. Pröhle Vilmos, dr. Milotay István képviselőjelöltek és Oláh Dániel munkásügyi miniszter.

— **A nagyerdei fátéktanfolyam** jul. 2-án kezdődik. *Növendékek felvétele korlátolt számban junius 15-ig.* Jelentkezés *Kolos Lajosnál* délután 3—6-ig Rákóczi-u. 23.

— **Cérna és selyem kesztyűk, frissgumi** áru, vizelet tartó, gumi harsnya, egyentartó, műláb, műkéz kapnató: *Vitárius, Piac-u. 16.*

— **Hálószobához** (toaletter) sima tükör lapok érkeztek, beszerezhető míg a készlet tart. *Blattner Gyula* üzletében: Royal-szállóhával szemben Debrecen.

— **Modern nyári uszoda a Margit-fürdőben** okleveles uszómester felügyelete alatt, megnyílik junius első hetében. Idénybérlet junius-tól szeptemberig 350 korona, havibérlet 150 korona, már válthatók a Margit-fürdő pénztáránál. Az uszoda használata délelőtt 6—8-ig férfiak, 8—12-ig hölgyek, délután fél 2-től 7 óráig férfiak részére.

— **Nem Péterfia-u. 53. hanem Rákóczi-utca 23. alakítom ujja rossz nyakkendőt.**

— **Ünnepi, nagy táncestély** lesz 3-án csütörtökön a Royalban 8 órai kezdettel. Belépődíj vigalmi adóval 6 korona.

— **Vass Miklós okt. táncitanító** ez uton hívja meg vendégeit és ösmerőseit *junius hó 3-án csütörtökön este 8 órai kezdettel* a Bikakistertermében tartandó nagy *Ünnepi táncestélyre* a melyen Rácz Laci teljes zenekarával játszik.

Schuster Ferenc fogászati műterme Vár-utca 11. sz.

Választási mozgalmak

Oláh Dániel volt munkásminiszter ma, csütörtökön délelőtt 11 órakor munkásgyűlést tart a Bika dísztermében. Délután fél 4 órakor beszédet mond a kegyesrendi főgimnázium udvarán, majd 5 órakor a gyermekmenhely előtti téren. — *Keresztény Kisgazda- és Földmivesszert gyűlései:* I. választókerületben folyó hó 3-án, Urnapján délelőtt 9 órakor Cseri iskola, délelőtt 11 órakor Halápi csárda, délután Bánk, Pac Fancsika, a vén csöszháznál. Folyó hó 6-án, vasárnap délután 6 órakor Pallag-puszta. — II. választókerületben folyó hó 3-án, Urnapján délután 3 órakor a régi téglavető, Hatvan-utcai kert, Köntös-kert, Szojori-telep részére a Nagy József vendéglőnél, délután 5 órakor Varga-kert, Téglás-kert, a Jolsvay vendéglőnél, délután 6 órakor Boldog-kert, Epres-kert, a Városmajorban. — III. választókerületben folyó hó 5-én, szombaton délután 6 órakor Homokkert. Folyó hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Bika dísztermében *Polgáry István*, *Emich Gusztáv*, *Nagy József* tartják programbeszédüket.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

* **Debreceniek a budapesti Városi Színház**nál. Budapestről veit értesülésünk szerint a Városi Színház igazgatója, *Faludi Jenő* a színház tagjai sorába szerződtette a debreceni közönség kedvenc primadonnáját *Honthy Hannát* és *Ocskay Kornélt*, a kiváló baritonistát.

Színházi és mozgásházi irodák jelentése.

* **Vigszínházban** ma két előadás. Délután 5 órakor mérsékelt helyárrakkal az „Igmánci kis pap” népszínműt adják. — Este a *Színész iskola* vizsgaelőadása lesz. Színre kerül a „Kis gróf” operett első felvonása és a „Dolovai nábob leánya” színmű. Holnap, pénteken nem lesz előadás.

* **Judez** „uj megbízatásának” második részét „A delejes álom” című kalandor történetet mutatja be az Urania. — Az Apollóban „Dustin Farnum” a leghíresebb amerikai filmszínész főszereplésével „A nyugat csillaga” című *Wild West* történet 6 felvonásban kerül bemutatásra. Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

SPORT

Bajnoki mérkőzés. Ma, Urnapján délután találkozik a két nagy rivális: a DTE és a DKASE csapata az ügetőféri pályán.

A nagyerdei sporttelepen a Vasi gyalogezred és a háziezred csapatai mérkőznek.

Eladó ház Rákóczi-utczán 5 szobás kisebb családi ház eladó *Dezső László* irodája *Maróthy György-utca* 19.

NYILTTÉR

Tudomásomra jutott, hogy a tisztviselők között azon hír van elterjedve, hogy Polgár István I. ker. kisgazdapárti képviselőjelölt a homokkerti gyűlésen beszédjében oda nyilatkozott volna, hogy a „tisztviselők megérdemlik sorsukat, mert amit kerestek, azt megtalálták, a kisgazdapárt nem törődik sorsukkal.”

Ezen állítással szemben kijelentem, hogy a Homokkerten Polgár István képviselőjelöltünk beszédét egyáltalában nem tartott, azon helyeken ahol pedig beszédek tartott, semmiféle ily és hasonló nyilatkozatokot nem tett, mivel a fenti nyilatkozat ugy az ő nézetével, mint pártunk programjával teljes ellenében áll és merő rossz indultu koholmány.

Piszky Árpád
ker. kisgazda és földm. párt
I. ker. elnöke.

APOLLO	URANIA
Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap 4 napig	Csütörtök Péntek Szombat Vasárnap 4 napig
Nyugat csillaga Wies West romantika 6 felv. Főszereplő Dustin Farnum. Előadások 5, 7 és 9-kor.	JUDEX II. új megbízatása Filmrövid 5 részben 26 felv. II. rész: Dalejs atom. 6 felv. Főszereplő: Benó Cresté Előadások 5, 7 és 9-kor.

A Debreceni Helyivasut R.-t.

1920. év június hó 21-én délután fél 6 órakor a társaság hivatalos helyiségében évi rendes közgyűlést tartja.

TÁRGY:

1. Az igazgatóság jelentése a társaság 1918. és 1919. évek működéséről.
 2. A zárószámadások bemutatása és a mérleg megállapítása.
 3. Az igazgatóságnak az eredmény iránti javaslata.
 4. A felügyelőbizottság jelentése a számadásoknak és a mérlegnek, valamint az eredmény iránti javaslatnak megvizsgálásáról.
 5. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
 6. Igazgatósági tagok választása.
 7. Felügyelőbizottsági tagok választása.
- A mérleg és a zárószámadások a társaság irodájában (Petőfi-tér 14.) ki vannak téve és az érdeklődők által megtekinthetők.

Az a részvényes, aki jogait személyesen, vagy meghatalmazottja útján kívánja gyakorolni, tartozik részvényeit a nem esedékes szelvényekkel együtt 1920. évi június hó 13-ig a társaság pénztáránál Debreczenben, vagy a Magyar Vasúti Forgalmi Rt.-nél Budapesten (V. Sas-u. 1.) letenni.

Mérleg az 1918. és 1919. évekről:

Vagyon: Vasutépítési számla K 4.251.400—, Új beruházások K 19.600—, Beruházási tartalék értékpapirjai K 7.200—, Nyugdíjalap értékpapirjai K 111.010, Értékpapír K 240.172, Anyagkészlet K 407.721.09, Pénztárkészlet 230.876.90, Adósság K 275.460.81, Veszteség egyenlegül K 429.722.42, Összes vagyon 5.973.163.22.

Teher: Részvénytőke K 4.136.700—, Kisorsolt részvénytőke K 114.700—, Beváltandó kisorsolt részvénytőke K 26.700—, Beruházási tartalék K 29.503.26, Rendes tartalék K 9.465.46, Értéksökkenési tartalék K 4000—, Pályafentartási tartalék K 15.000—, Nyugdíjalap K 160.522.56, Fel nem vett osztalékok K 3.421.55, Hitelezők K 256.978.50, Átmeneti tételek K 134.171.85, Debreczen város hozzájárulása K 80.000, Összes teher K 5.973.163.22.

Nyeresség és veszteség számla az 1918. és 1919. évekről:

Tartozik: Értéksökkenési tartalék javadalma K 500—, Részvénytőke törlesztés K 33.000—, Üzleti hiány K 398.918.08, Összes tartozás K 432.418.08. Követel: Nyeresség áthozat az 1917. évről K 2695.66, Veszteség egyenlegül 429.722.42, Összes követelés K 432.418.08.

Az igazgatóság.

Kiadja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP-
KIADÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.

MEGHÍVÓ

A Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Részvénytársaság Debreczen

IX. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1920. évi június 12-én, szerdán d. u. 5 órakor az intézet helyiségében (Ferencz József-ut 59. sz. a.) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottak.

Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését a mérleget és a zárószámadásokat az intézet hivatalos helyiségében 1920. év június 4-től kezdve az érdekeltek megtekinthetik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a zárószámadásokkal és az eredmény hovatartozására vonatkozó javaslattal.
2. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
3. 10 igazgatósági tag választása 3 évre.
4. 1 felügyelőbizottsági tag választása 1 évre.

FIGYELMEZTETÉS. A közgyűlésen csak azon részvényesek gyakorolhatják szavazati jogukat, kik részvényeiket a le nem járt szelvényeikkel együtt a társaság pénztáránál, vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál a közgyűlés 3 nappal megelőzőleg letétbe helyezték (Alapszabály 13. §)

Risbirtok

a hosszupályi köves ut mentén 12 kat hold feketé aljhomok tanyáinak eladó DEZSŐ L. IRODÁJA Maróthy-u. 19.

PALLAS

vegyészeti laboratórium ajánlja legmegbízhatóbb minőségű készítményeit:

„PALLAS” szájvizet, mely teljesen pótolja a csuh ipari odol készítményt.

„PALLAS” sósorszeszt, békobélj mi nőségűnél fogva egy kúbo mint belő használatra kiválóan alkalmas háztészter.

„PALLAS” cipőkrémet fekete és sárga színekben, vízmentes készítmény, a bőrtápolja és illékonyabbá teszi. Azonkívül: **Schampang-Water Bay rumát**, mely a fej mosására a legjobb szer. A körpa képződést megakadályozza, a fejbőrt tisztán tartja, illatú.

Dr. Heider előiratu fogporát: zacsokos és nagy dobozban. Hőfehérre teszi a fogat és kellemes szájíz ad.

Közkedvelt magyar bajuszpedrójét, fehér és barna színekben.

Kiváló minőségű garanciát vállal a

„Pallas” vegyészeti, gyógyszerészeti és kozmetikai laboratórium DEBRECEN, Zápolya-utca 8. szám.

GŐZMALOM

felállításához 25 PH gőzgép teljesen üzemképes azonnali átvételre eladó. Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz. alatt.

Uri birtokot

veszek 200—500 holdig szép lakással magyar területen azonnali átvételre.

Modern házat

vennék Debreczenbe melybe beköltözhetem.

Eladom

központban levő nagy telkemet építési anyagokkal. Gyengélkedésem folytán Városi közpórházban vagyok. Ajánlkozókat a portás hozzám vezeti.

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként **Polyánszky Dreszt tűzifakereskedő** Mihály-u. végén, Szoboszlói-ut 1. és Piacz-u. 58. Ugyanott faszén is kapható.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Vecsey Antal

vizsgázott fogtechnikus
Szent Anna-utca 6. szám.
FOGHUZÁS FOGTÖMÉS

Egy

szárnyas ajtó pincére vagy istállóra eladó Török Balint-u. 25.

Erdélyből

menekült székely hadnagy uradalomba vagy nagyobb gazdaságba mint felügyelő állást vállal Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Székely” jellegre kérék.

Debreceni

Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapirokra. Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Értékpapirokat vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbead (safe deposit) páncél rekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

Kiss Ferencz

női szabó Piac-u. 66 szám. Izsékes munkát jutányos áron készít.

Pezsgős

üvegeket vesz a „Török” pezsgógyár.

Katonai egyenruhák

latazai öltönyök mérték után, vagy fordítottak a legolcsóbban és csinosan készítenek. **PISKOLTY PÉTER** uri szabó üzletében Kossuth-utca 58. sz. Katonai cikkek raktára.

Természetes kárpáti Málnaszörp

nagyban és kicsinyben

Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

A NAGYERDEI

Vizgyógyintézet, Rád és Gőzfürdő

állandóan nyitva.

És pedig:

I. VIZGYÓGYINTÉZET:

mely legújabb gyógyiszappal is rendelkezik, férfiak részére: reggel fél 7-től 10-ig, délután fél 5-től 7 óráig Nők részére: délelőtt 10-től 1-ig, délután fél 3-tól fél 5 óráig.

II. GŐZFÜRDŐT

használhatják férfiak: vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton. Nők: hétfőn, szerdán és pénteken egész napon át.

A gőzfürdő ára: délelőtt 12 kor. délután (friss viz töltéssel) 10 kor.

III. A KÁDFÜRDŐT

ugy a férfiak, mint nők egész napon használhatják. A fürdőtelepen csinos kiállítású **cégreklámok** elhelyeztetnek.

Fodrászról ki manikűrözni tud felvétetik.

Ha szép akar lenni? Korzó arcokrémét és szappant használjon!

PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipera szappanok. Mindenféle piperekek, kószerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CIKKEK, kresolin stb. legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

Temetésekre élő- és művirág sirkoszorúk, valamint színházi és alkalmi csokrok legolcsóbban szerezhetők be

Rózsa Virágcsarnok
DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 2. (VAROSÁZ.)